

što čitate

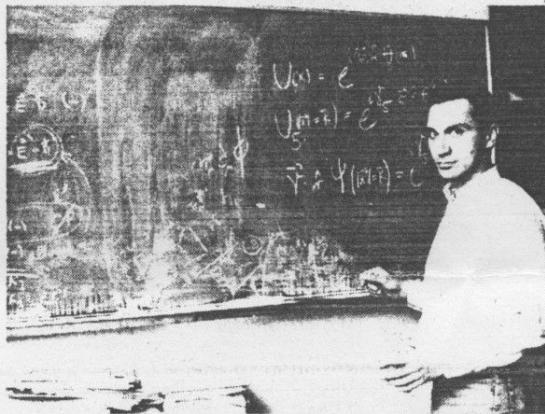
Aleš Debeljak, književnik iz Ljubljane

Melankolični anđeo

Mladi ljubljanski kritičar, esejist, pjesnik i prevodilac **Aleš Debeljak** (1981) ove je godine doista poženio nekoliko lijepih uspjeha – izabrao je, uredio, djelomice preveo te napisao popratnu studiju za antologiju *«Ameriška metafizika»*, uslijedio je prijevod knjige Petera L. Bergera i Thomasa Luckmanna *«The Social Construction of Reality»* za *«Čankarjevu založbu»*, a nedavno je, u biblioteci KRT (Knjižnica revolucionarne teorije, Ljubljana) objeodanio i knjigu eseja o književnosti i idejama pod naslovom *«Melanholične figure»*.

– Ovih dana čitam knjigu pjesničkih zapisa svojeg melankoličnog prijatelja **Branka Čegeca «melankolični ljetopis»** («Dometi», Rijeka, 1988), u kojoj prepoznajem dosta dodirnih točaka s vlastitim pjesničkim radom: osjećaj da je od svih ljudskih stvari najupečatljivije upravo sjećanje; uvjerenje da smo se umorili od radikalne ironije i parodije; svijest da egzistencijalna pitanja nikada ne nestaju, kao što nas je htio uvjeriti avangardizam.

Čitam, također, sjajnu knjigu **Henry Bernarda Levya «Pohvala intelektuala»** (SIC, Beograd, 1988)

Romeo Ibršević

koji je suverenim esejističkim jezikom, kakvim slove francuski pisci, i s pomoću velike intelektualne mašte te erudicije *«novoga filozofa»* kondenzirao sve probleme koje i sam pokušavam (istina manje spretno!) već duže vremena osvjetliti: banalizaciju kulture, katastrofalno brisanje mede između visoke i trivijalne umjetnosti, individualnost i subverzivnost intelektuala u pogledu svakoga mita ili velike Istine, pravo na različitost i pravo na grešku itd. itd. Stimulativna i uvjerljiva knjiga!

Treća knjiga kojom se pomalo bavim, izvrsna je studija američkog lakanov-

ca **Stuarta Schneidermana «Anangel passes: how the sexes became undivided»** (Columbia University Press, 1988) koji je pokazao način na koji je renesansa uništila mističnu imaginaciju, po kojoj su anđeli bili prisutni u ljudskome svijetu. S velikom, doista zapanjujućom preglednošću i teoretskom lucidnošću Schneiderman je analizirao značenje anđela za ljudsku egzistencu u srednjem vijeku. Wim Wenders i Peter Handke u filmu *«Wings of Desire»* (Nebo nad Berlinom) knjigu nisu «čitali», ali zacijelo poznaju njezinu poruku: opstoji više svijetova negoli smo spremni priznati.

BORIŠ GREGORIĆ